

LKAS:36 වත්කම් හා හිතකරණය

AAT අදියර III
FAR - මූල්‍ය වාර්තාකරණය

සිංදීප ජයසේකර

ACA, B.Sc. (Accounting) Sp. Hons., ACMA (SL), SAT, CIMA Passed Finalist,
Reading for MBA (PIM), CA and CIMA Prize Winner

JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd
Pioneers in Professional Education

65/2A, Sir Chittampalam A Gardiner Mawatha, Colombo 02 | T: +94 112 430451 | E: info@jmc.lk | F: +94 115 377917

AAT තෙවෙනි අදියර මූල්‍ය වාර්තාකරණය

Sandeepa Jayasekera

B.Sc. (Acct.) Hons. Gold Medal Winner, ACA, SAT, ACMA (UK), CGMA (UK), CA Prize Winner for AFR subject in Strategic Level II, CA First in Order of Merit Prize Winner in CAB II Level, CIMA Strategic Level Aggregate Prize Winner, Reading for MBA (PIM-SJP).

LKAS 36 වත්කම් හානිකරණය LKAS 36 Impairment

ප්‍රශ්න අංක 01

භාහිර භාහිර භාහිර කරන්න.

පිළිතුරු අංක 01

Sandeepa Jayasekera - JMC

3

3

වත්කම් භාහිර භාහිර කිරීමේ මොකක්ද?

වත්කම් වල අගය
අඩුවීමෙන් සිදුවන අලාභය

4

වත්කමක ධාරණ අගය කියන එක අපි දන්නවා

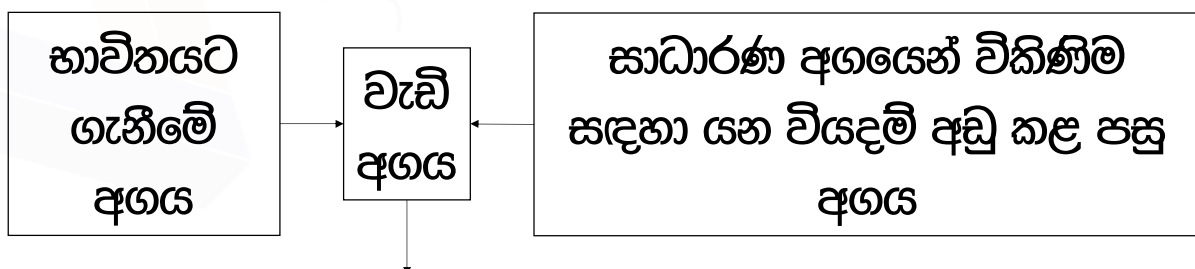
ධාරණ අගය කියන්නේ පොත් වල දැනට පෙන්වන ශුද්ධ අගය

පිරිවැය/ප්‍රතිසාගණිත අගය	XX
(-) මෙතෙක් අය කළ සමුච්චිත ක්ෂය	(X)
(-) මෙතෙක් අය කළ සමුච්චිත හානිකරණ අලාභ	(X)
ධාරණ අගය	XX

5

නැවත අයකරගත හැකි අගය

ඕනෑම වත්කමකට තියෙනවා නැවත අයකරගත හැකි අගයක්
ඒ කියන්නේ වත්කමට ගියපු වියදම නැවත අයකරගන්නා අගයක්!

6

ඇයි වැඩි අගය ගන්නේ?

7

භාවිතයට ගැනීමේ අගය කියන්නේ,

වත්කම තුළින් ජනනය වන
අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන්ගේ
වර්තමාන අගය

8

භාවිතයට ගැනීමේ අගය ගණනය කරද්දී සලකා බලන්න ඕන කරුණු

වත්කම භාවිතා කිරීම නිසා ඇතිවන මුදල් ලැබීම් සහ මුදල් ගෙවීම් ගන්න ඕනි

ච්ඡදායී ජීව කාලය අන්තිමට වත්කම ඉවත් කරද්දී එන මුදල් ප්‍රවාහය ගන්න ඕනි

අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ පුරෝකතනය කරන කොට

- සාධාරණ සහ තහවුරු කළ හැකි උපකල්පන පාවිච්චි කරන්න ඕනි
- උපරිම වසර 5 ක් පමණ කාලයක් සලකා බලන්න ඕනි
- මේ කියන මුදල් ප්‍රවාහ අපි ගන්නේ නෑ
 - බදු
 - පොලී ගෙවීම්
 - බැඳී නොමැති ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම්

වට්ටම් කිරීම සඳහා අවදානම ගලපන ලද බදු පෙර පොලී අනුපාතය භාවිතා කළ යුතුය.

9

සාධාරණ අගයෙන්
විකිණීම සඳහා යන වියදම් අඩු කළ පසු අගය කියන්නේ

වත්කම වෙළඳපොළේ විකිණිය හැකි වටිනාකමින් (SLFRS 13) විකිණීමට යන වියදම් අඩු කළ පසු වටිනාකම

10

11

12

අභ්‍යන්තර හානිකරණ සංඥා

වත්කමට වන භෞතික හානිවිම්

යල්පැහිම්

භාවිත නොකරන අක්‍රීය වත්කම්

ව්‍යාපාරික සැලසුම් වල
වෙනසක් නිසා භාවිතය අඩුවීම්

අපේක්ෂා කලාට වඩා
කාර්යසාධන අඩුවීම්

13

බාහිර හානිකරණ සංඥා

වෙළඳපොල වටිනාකම ප්‍රමාණාත්මකව පහළ යාම

වෙළඳපොල පොලී අනුපාත ඉහළ යාම

සාර්ව ආර්ථික පරිසර සාධකවල අහිතකර වෙනස්වීම්

- බදු පැනවීම්
- තාක්ෂණික යල්පැහිම්
- පාරිභෝගික රුචිය වෙනස්වීම
- අහිතකර ලෙස නීති වෙනස්වීම්

කොටස් වල වෙළඳපොළ මිල, කොටස් වල ශුද්ධ වත්කම්
වටිනාකමට වඩා අඩු වීම

14

ප්‍රශ්න අංක 02

පහත අයිතම අතුරින් හානිකරණ සංඥා නොවන්නේ කුමක්ද?

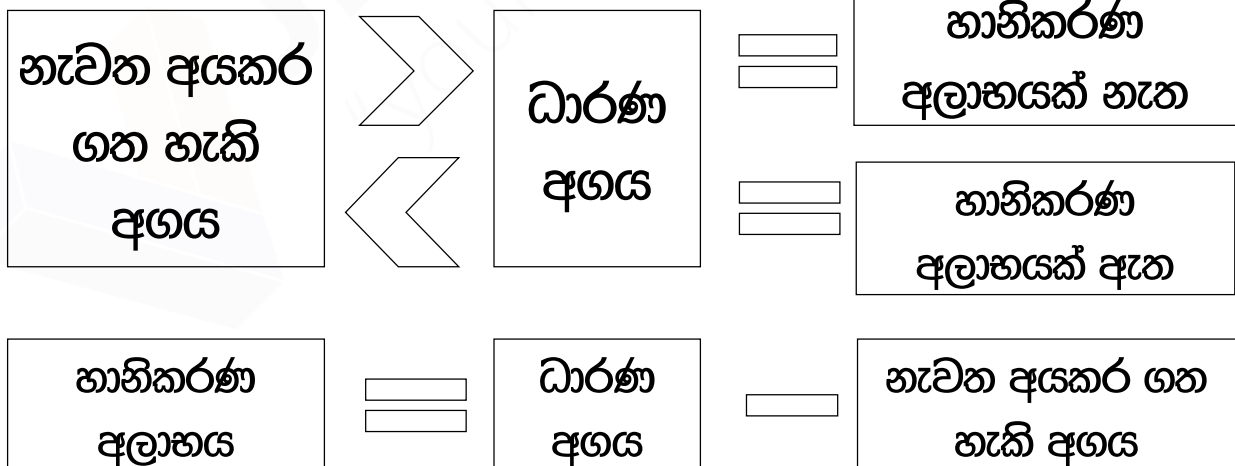
1. තාක්ෂණික දියුණුව වත්කම් අනාගත භාවිතය අඩුවීමක් සිදුවීම.
2. රජය විසින් කර්මාන්තයට ලබාදෙන බව සහනාධාර
3. පොලී අනුපාත ඉහළ යාම
4. ව්‍යාපාරයේ ශුද්ධ වත්කම වලට වඩා වෙළඳපොළ ප්‍රාග්ධනීකරණය වැඩි වීම
5. ගංවතුර හේතුවෙන් නොග හානි වීම
6. මෝටර් රථය අනතුරට ලක් වීම
7. විදේශ විනිමය අනුපාත ක්‍ෂය වීම මත අපනයන ආයතනයකට වන බලපෑම
8. ආයතනයේ පරිපාලන කටයුතු මාර්ගගතව සිදු කිරීමට කළමනාකාරිත්වය තීරණය කිරීම

Sandeepa Jayasekera - JMC

15

15

හානිකරණ සංඥාවක් තියෙනවා නම් හානිකරණ පරීක්ෂාව කරන්න ඕනි
හානිකරණ පරීක්ෂාවකදී හැවත අයකර ගත හැකි අගය තක්සේරු කරනවා

16

පහත වත්කම් වලට හානිකරණ සංඥා තිබුණත් නැතත්,
වාර්ෂිකව හානිකරණ පරීක්ෂාව කරන්න ඔහි

අවිනිශ්චිත ජීව
කාලයක් ඇති
අස්පෘශ්‍ය වත්කම්

භාවිතයට සුදුසු
තත්ත්වයට පැමිණ
ඇති අස්පෘශ්‍ය
වත්කම්

ව්‍යාපාර
සංයෝජන තුළින්
ඇතිවන
කීර්තිනාමය

Sandeepa Jayasekera - JMC

17

17

හානිකරණ අලාභ ගිණුම් තැබීම

වත්කමේ ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත තිබේද?

නැත

ඔව්

හානිකරණ අලාභ වියදම් හර
සමුච්චිත හානිකරණ අලාභ බැර

සංචිතයේ
ප්‍රමාණයට

ඉතිරිය

ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත හර
සමුච්චිත හානිකරණ අලාභ බැර

18

ප්‍රශ්න අංක 03

සිසිදු ව්‍යාපාරය පරිගණක පද්ධතියක් මිලදී ගන්නා ලදී. එම පරිගණක තාක්ෂණය පසුකාලීනව, වෙනස් විය වටිනාකම අඩු වීමේ අලාභය රුපියල් මිලියන 2 ක් විය. මෙම පරිගණක පද්ධතියේ රු මිලියන 1ක ප්‍රතසාගණන ලාභයක් ඇත. මෙය ගිණුම් තබන්නේ කෙසේද?

පිළිතුරු 03

Sandeepa Jayasekera - JMC

19

19

හානිකරණයට වූ වත්කමක පසුකාලීන ගිණුම්කරණය

හානිකරණ අලාභ අඩු කළ පසු අගය ඉතිරි වීලදායී
ජීව කාලය පුරා ක්ෂය කළ යුතුය.

20

ප්‍රශ්න අංක 04

හිරාන් සමාගම බිස්කට් නිෂ්පාදනය කරයි. එහි තරඟකරුවෙකු විසින් නව නිෂ්පාදනයක් වෙළඳපොළට හඳුන්වා දුන් අතර එමගින්, හිරාන් බිස්කට් සඳහා ඇති ඉල්ලුම අඩු වී ඇත. එහි යන්ත්‍ර සූත්‍ර අක්‍රීයව පවතී මෙම යන්ත්‍ර සූත්‍රවල ධාරණ අගය රු. මිලියන 100 ක් වේ. මෙහි සාධාරණ අගය අඩු කිරීම විකිණීමට යන වියදම් රු. මිලියන 90 ක් විය. භාවිතයට ගැනීමේ අයිතිය රු. මිලියන 98 ක් විය

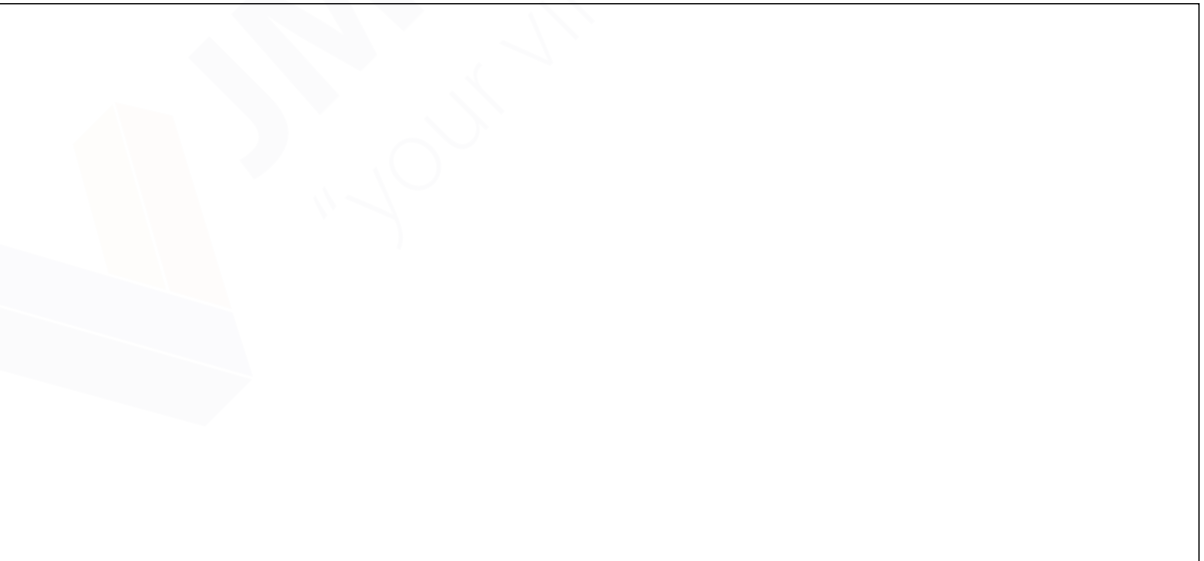
1. හානිකරණ අලාභයට ගණනය කරන්න
2. යන්ත්‍රයේ ඉතිරි චලදායී ජීව කාලය වසර 4ක් නම්, පසු වර්ෂයේ ක්ෂය ගණනය කරන්න

Sandeepa Jayasekera - JMC

21

21

පිළිතුරු 04

Sandeepa Jayasekera - JMC

22

22

පිළිතුරු 04

Sandeepa Jayasekera - JMC

23

23

ප්‍රශ්න අංක 05

කසුන් ව්‍යාපාරයේ ලොරි රථය අනතුරකට ලක් විය. චිදිනට සාධාරණ අගය අඩු කිරීම විකිණීමට යන වියදම් රු. මිලියන 5 ක් විය.

එම ලොරිය තවදුරටත් අවුරුදු 3 ක් භාවිතා කළ හැකිය.

- පළමු වසර තුල රු. මිලියන 2 ක්
- දෙවන වසර තුල රු. මිලියන 3 ක්
- තෙවන වසර තුල රු. මිලියන 1 ක්

ලැබේ යැයි අපේක්ෂා කරයි. සුන්ඞුන් වටිනාකම රු. මිලියන 1 කි. වට්ටම් අනුපාතය 10% කි. වත්කමේ ධාරණ අගය රු. මිලියන 7 ක් නම්, හානිකරණ අලාභය ගණනය කරන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC

24

24

පිළිතුරු 05

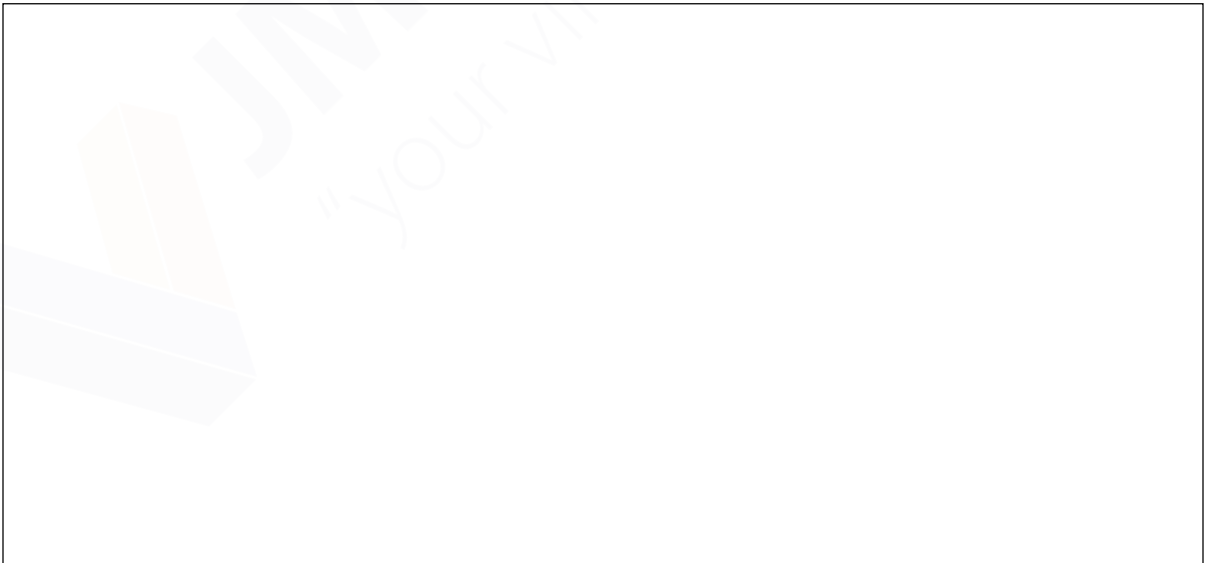

Sandeepa Jayasekera - JMC

25

25

පිළිතුරු 05

Sandeepa Jayasekera - JMC

26

26

ප්‍රශ්න අංක 06

නිමල් ව්‍යාපාරය සතු ඩිම නිෂ්පාදන යන්ත්‍රයේ ධාරණ අගය රු. මිලියන 5 කි.
මෙහි චලදායී ජීව කාලය වර්ෂ 5 කි.

යන්ත්‍රය අපේක්ෂිත කාර්යසාධනය අඩු වී ඇති බැවින් භාහිරකරණය වී ඇතැයි තීරණය කරන ලදී.

වාර්ෂිකව ඒකක 100,000 ක් නිෂ්පාදනය කළ හැකිය

ඒකක මිල රු. 150 ක් වන අතර, ඒකක පිරිවැය රු. 100 කී

වට්ටම් අනුපාතය 10% කි.

හැවත අය කළ අගය ගණනය කරන්න.

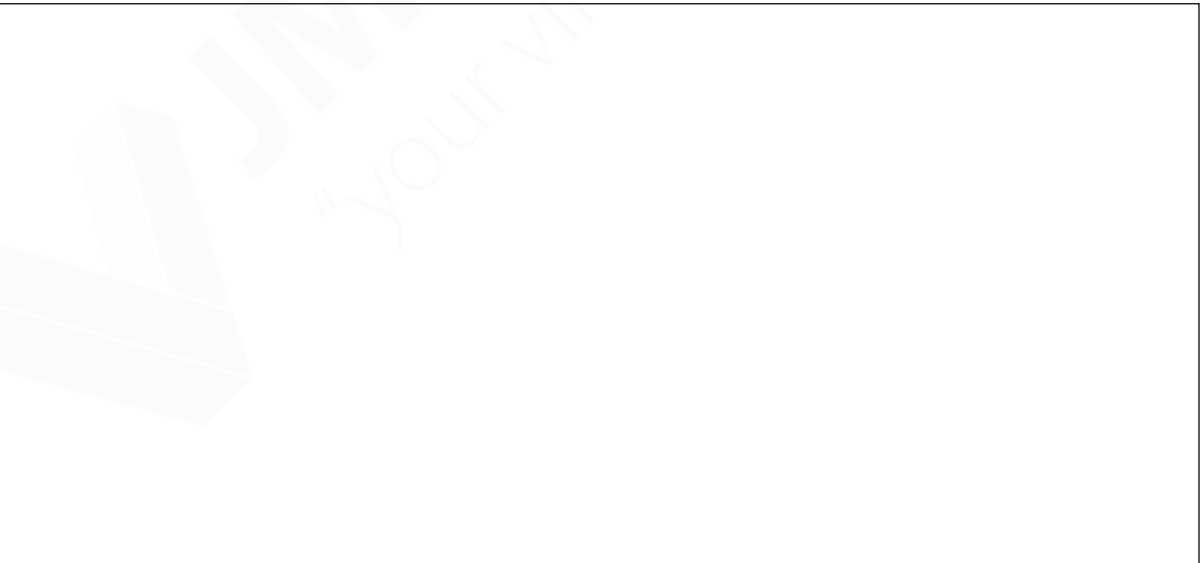
භාහිරකරණ අලාභයක් වේ නම් එය ගණනය කරන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC

27

27

පිළිතුරු 06

Sandeepa Jayasekera - JMC

28

28

පිළිතුරු 06

Sandeepa Jayasekera - JMC

29

29

මුදල් උත්පාදන ඒකක

භාහිරින් අලාභ ප්‍රච්ඡේදයක් තරම් තනි තනි වත්කම් වලට වෙන වෙනම ගණනය කරන්න ඕනි.

තනි වත්කමක් අනිත් වත්කම් වලින් වෙන් කරලා හඳුනාගන්න අපහසු වුනොත් ඒ වත්කම ඇතුළු වෙලා තියෙන මුදල් උත්පාදන ඒකකයේ භාහිරින් අලාභය බැලුවා නම් හරි

30

මොකද්ද මේ මුදල් උත්පාදන ඒකක කියන්නේ?

මුදල් උත්පාදන ඒකක කියන්නේ අනිකුත් වත්කම් වලින් ස්වාධීනව වෙන්කර හඳුනාගත හැකි, මුදල් උත්පාදනය කරන කුඩාම වත්කම් සමූහය.

- ආයතනයක දෙපාර්තමේන්තු
 - පරිපාලන සමාගම්
 - අංශ
- වගේ මුදල් උත්පාදන ඒකක වෙනවා

31

මුදල් උත්පාදන ඒකක උදාහරණ

- කෑම අලෙවිහලක ඇති මේස, පුටු ස්වාධීනව මුදල් උත්පාදනය කරන්නේ නැත. එමනිසා අලෙවිසැලේ ඇති සියලු වත්කම් මුදල් උත්පාදන ඒකකයක් ලෙස සැලකිය හැකිය
- පතලක් තුල ඇති ඛනිජ ගෙන යාමට නිර්මාණය කළ දුම්රිය සේවයක් වේ. එම දුම්රිය සේවය ස්වාධීනව ක්‍රියාත්මක වේ. එය මුදල් උත්පාදන ඒකකයක් ලෙස සැලකිය හැකිය.

32

මුදල් උත්පාදන ඒකකයේ හානිකරණ අලාභ

හානිකරණ
අලාභය

මුදල් උත්පාදන
ඒකකයේ ධාරණ අගය

මුදල් උත්පාදන ඒකකයේ
නැවත අයකර ගත හැකි අගය

මුදල් උත්පාදන ඒකකයේ හානිකරණ අලාභ ගලපන ආකාරය

නිශ්චිත වශයෙන් හානිකරණය වූ වත්කම් තිබේනම් එයට ගලපන්න.

මුදල් උත්පාදන ඒකකයේ කීර්තිනාමයට ගලපන්න.

ඉතිරි අලාභය, ඉතිරි වත්කම් අතර වත්කම් වටිනාකමට බර තැබූ අනුපාතයට ගලපන්න.

33

ප්‍රශ්න අංක 07

හරිනි සමාගමේ බදුල්ල ශාඛාව වෙතම මුදල් උත්පාදන ඒකකයක ලෙස සලකයි. එහි වත්කම් හි ධාරණ අගය පහත පරිදි වේ

වත්කම්	රු. මිලියන
ගොඩනැගිල්ල	10
යන්ත්‍ර සූත්‍ර	5
මෘදුකාග	2
කීර්තිනාමය	2
ධාරණ අගය	19

Sandeepa Jayasekera - JMC

34

34

ප්‍රශ්න අංක 07

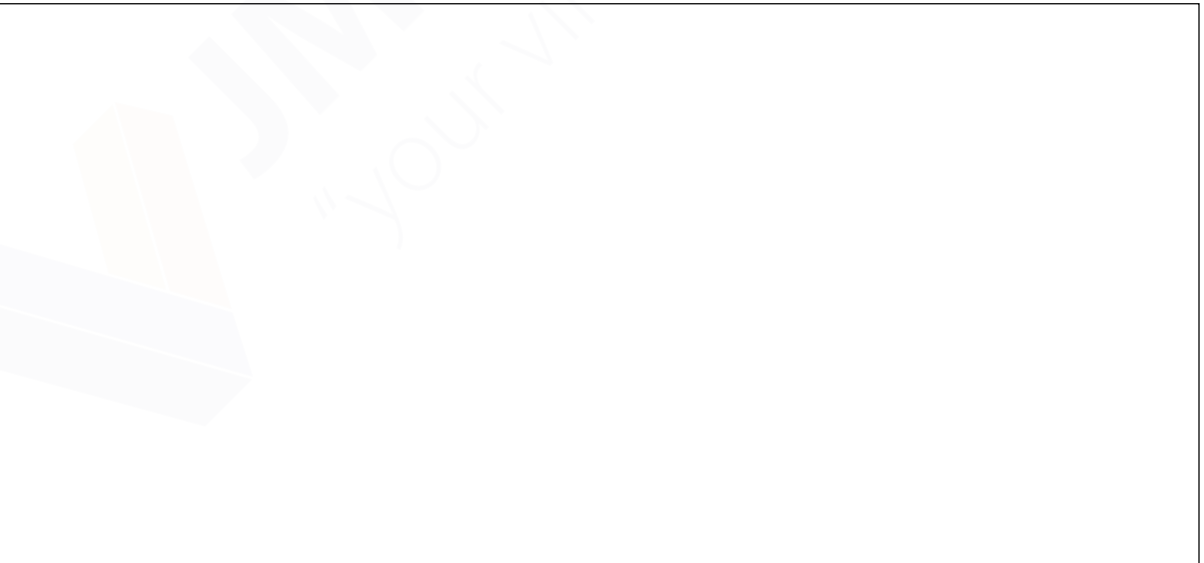
මෙම මුදල් උත්පාදන ඒකකය හානිකරණය වී ඇත.
මෙහි භාවිතයට ගැනීමේ අයිතිය රු. මිලියන 10 ක් විය.
සාධාරණ අගය අඩු කිරීම විකිණීමට යන වියදම රු. මිලියන 9 ක් විය.
මෙහි ඇති මෘදුකාංගය සම්පූර්ණයෙන්ම හානිකරණය වී ඇත.
හානිකරණ අලාභ වත්කම් වෙත ගැලපිය යුතු අයුරු අත්වන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC

35

35

පිළිතුරු 07

Sandeepa Jayasekera - JMC

36

36

පිළිතුරු 07

Sandeepa Jayasekera - JMC

37

37

හානිකරණ අලාභ ප්‍රතිවර්ත කිරීම

හානිකරණය වූ වත්කමක හැවත අයකරගත හැකි අගය ධාරණ අගයට වඩා වැඩි වූ විට, පෙර අය කළ හානිකරණ අලාභය ප්‍රතිවර්ත කළ හැකිය.

හානිකරණ අලාභ වෙන්කිරීම	හර
වෙනත් වියදම් ගිණුම	බැර

ප්‍රතිවර්ත වන වත්කමේ වටිනාකම, හානිකරණ අලාභයට පෙර වත්කමේ ධාරණ අගය (කෂය අඩු කළ පසු) ඉක්මවා යා නොහැකිය.

මුදල් උත්පාදන ඒකකයක හානිකරණයක් ප්‍රතිවර්ත වන විට, කීර්තිනාමය හැර සෛසු වත්කම මත හරිත සාමාන්‍ය පදනමින් ප්‍රතිවර්ත කළ යුතුය.

38

ප්‍රශ්න අංක 08

පැතුම් සමාගමේ යන්ත්‍රයේ ධාරණ අගය රු. මිලියන 10 ක් විය.

එහි ඉතිරි චලදායී ජීව කාලය වසර 5 කි.

එහි නැවත අයකරගත හැකි අගය රු. මිලියන 10 ක් දක්වා වැඩි විය.

1. හානිකරණ අලාභය සහ ද්විත්ව සටහන දක්වන්න.
2. හානිකරණ අලාභය ප්‍රතිවර්ත වීම ගණනය කිරීම් සහිතව දක්වන්න.

පිළිතුරු 08

